

Klaus Olavi Peura

Olavi Peura syntyi Jaakkimassa vuonna 1911. Isä, Laukaassa syntynyt Juho Peura, oli töissä rautateillä vaihdemiehenä ja myöhemmin veturinkuljettajana. Perhe muutti isän työn vuoksi Jaakkimasta Hausjärvelle ja sieltä vuonna 1918 Äänekoskelle, jossa Olavi Peura kävi kansakoulun ja kaksivuotisen metallityökoulun.

Kuvataide, teatteri ja musiikki kuuluivat nuoruusvuosista lähtien Olavi Peuran harrastuksiin, joskin hän on itse todennut kuvataiteen aina olleen etusijalla. Ensimmäiset maalaukset syntyivät jo nuoruusvuosina Äänekosken Hiskinmäen maisemista. Hän toivoi saavansa kuvataiteen alalta itselleen myös ammatin ja aloitti opinnot Taideteollisuuskeskuskoulussa Helsingissä 1931. Opiskelu oli jätettävä varojen puutteessa. Tuolta ajalta jäi kuitenkin hieno muisto; Wäinö Aaltonen teki silloin eduskuntatalon istuntosalin veistoksia, ja Olavi Peura oli Henkinen työ -veistoksen mallina.

Olavi Peura ansaitsi toimeentulonsa liike-elämän palveluksessa. Kuvataide liittyi kuitenkin varsin läheisesti työhön, sillä hän toimi pitkään mainos- ja somistusalalla; työhön kuului muun muassa julisteiden ja näyteikkunoiden suunnittelu. Olavi Peuralla oli jonkin aikaa 1930-luvun alkupuolella Helsingissä oma mainostoimisto. Myöhemmin hän työskenteli Kahvi Osakeyhtiön somistamossa ja Keskusosuusliike Hankkijalle perustamassaan somistamossa. Vuonna 1939 Olavi Peura muutti Lahteen ja johti siellä Askon tehtaille perustamansa somistamon toimintaa. Muutettuaan 1947 Rovaniemelle hän jatkoi näyteikkunoiden suunnittelua muiden töidensä ohella.

Syksyllä 1932 Olavi Peura aloitti opinnot Suomen Näyttämöopistossa, mutta varojen puutteessa opinnoista oli luovuttava. Helsingin vuosinaan Olavi Peura toimi myös iltanäyttelijänä ja lauloi kuorossa Suomen Kansallisteatterissa. Myöhemmin Lahdessa ja Rovaniemellä hän harrasti teatteria näyttelijänä, ohjaajana ja lavastajana: 1940-luvun alkupuolella Lahden Teatterissa ja Lahden Työväen Näyttämöllä ja 1950-luvun alkupuolella Rovaniemen Teatterissa.

Muutettuaan Rovaniemelle Olavi Peura osallistui Lapin Taideseura Seitapiirin toimintaan sekä teatterin että kuvataiteen harrastajana. Tuohon aikaan Lapin Taideseura Seitapiirin kuvataidejaoston jäsenet kokoontuivat kerran viikossa maalaamaan ja piirtämään ohjaajinaan A. E. Järvinen ja Hilja Palomäki. Seitapiirillä oli tapana järjestää kesäisin myös kuvataideleiri. Olavi Peura alkoi 1950-luvulla keskittyä teatterin sijasta enemmän kuvataiteeseen. Hän osallistui useille kuvataideleireille Lapissa 1950- ja 1960-luvulla. Näillä leireillä toimivat opettajina muun muassa Eva Cederström, Unto Koistinen ja usealla leirillä Aarre Heinonen. Olavi Peura oli vuonna 1960 Aarre Heinosen kanssa myös yhteisellä Ranskan ja Espanjan matkalla. Aarre Heinonen olikin epäilemättä Olavi Peuran merkittävimpiä opettajia.

Vuonna 1963 Olavi Peura muutti Rovaniemeltä Saarijärvelle, jossa asui kuolemaansa, vuoteen 1998 saakka. Hän osallistui Saarijärven kuvataide-elämään monin tavoin sekä opettajana että taidemaalarina ja Saarijärvi-Seuran taidetoimikunnan ja Saarijärven kulttuurilautakunnan jäsenenä. Hän osallistui aktiivisesti myös taidetoimikunnan ja myöhemmin Saarijärven Taiteilijaseura Sienan näyttelyihin.

Muutettuaan Saarijärvelle Olavi Peura osallistui monille, muun muassa Laukaassa järjestetyille kuvataidekursseille sekä oppilaana että opettajana; 1970- ja 1980-luvulla hän toimi useana kesänä opettajana nuorten kuvataideleireillä Kannonkoskella ja Saarijärvellä yhdessä vaimonsa, kuvaamataidonopettaja Elsa Peuran kanssa. Olavi Peura toimi lukuvuoden 1973 - 1974 myös Saarijärven yläasteen kuvaamataidon tuntiopettajana.

Olavi Peuran tuotannosta on säilynyt yli 400 teosta, joista varhaisimmat ovat vuonna 1958 tehtyjä, muun muassa Lapin maisemia esittäviä öljymaalauksia ja akvarelleja. Suurin osa Olavi Peuran teoksista syntyi 1970-luvulla hänen jäätyään eläkkeelle. Maisemamaalaus oli Olavi Peuralle mieluisinta, mutta hän maalasi jonkin verran myös asetelmia ja teki veistoksiakin. Akvarellit olivat Olavi Peuran ominta aluetta; niissä hän oli parhaimmillaan, ja ne muodostavatkin pääosan hänen tuotannostaan. Akvarellimaalaus mahdollisti nopean työskentelyn ja värejä oli helppo kuljettaa myös matkoilla.

Suuri osa Olavi Peuran maalauksista syntyi lukuisten matkojen tuloksena. Näistä ensimmäisiä ovat yhdessä Aarre Heinosen kanssa tehdyllä Ranskan ja Espanjan matkalla syntyneet teokset. Myös muilta, varsinkin monilta Espanjan ja Israelin matkoilta on säilynyt useita maalauksia. Toisen suuren aihekokonaisuuden muodostavat Lapin maisemat ja kolmannen keskisuomalaiset, erityisesti Saarijärven ja Laukaan seudun maisemat. Olavi Peura maalasi ja osallistui taidenäyttelyihin aivan viime vuosiinsa saakka. Viimeiset, vuonna 1995 syntyneet maalaukset muodostavat sarjan muistikuvista syntyneitä herkkiä maisema-akvarelleja.

Merja Ylioja